Eurasscience Journals

Avrasya Terim Dergisi, 2025, 13 (3): 165 - 171

Araştırma Makalesi /(Research Paper)

TEŞCİR TERİMİ BAĞLAMINDA ORMANCILIK DİLİNDE TERİM ÜRETEMEME SORUNU

Erhan Kılıç[1]

[1)] Orman Genel Müdürlüğü, İstanbul Orman Bölge Müdürlüğü, İstanbul.
Elmek: erhankilic@ogm.gov.tr, ORCID ID: 0000-0002-3268-5038

Özet

Bu çalışmada teşcir terimi bağlamında ormancılıkta Türkçe terim üretmeme sorunu ele alınmıştır. Osmanlı'da teknik ormancılık eğitimi Fransız uzmanların öncülüğünde başlamıştır. Fransızlar ülkeden ayrıldıktan sonra bir kısım aydın Fransızca terimlere karşılık bulmaya çalışmıştır. Ancak ilerleyen süreçte Alman kökenli ormancıların görev almasıyla Almanca terimler öne çıkmıştır. Bazı durumlarda ormancılık dilinde genel olarak terim üretmek yerine mevcut terimleri farklı alanlarda kullanmayı tercih edilmiştir. Örneğin teşcir gençleştirme, ağaçlandırma, baltalık gibi geniş bir alana hitap etmektedir. Buna benzer başka ormancılık terimleri de mevcuttur. Bununla birlikte ormancılıkta Türkçe terim üretmek ve meslekte terim birliği sağlamak için çeşitli çalışmalar yapılmıştır. Ancak bu istenen başarı sağlayamamış ve yabancı terimleri değiştirmek mümkün olmamıştır. Zaman zaman terim konusu meslek mensupları arasında görüş ayrılıklarına neden olmuştur. Yaşanan kargaşa sonucu tarafların tükenen enerjisi, İngilizce ormancılık terimlerin ormancılık mesleğine girmesini kolaylaştırmıştır. Saatçioğlu'nun ortaya koyduğu Türkiye'ye özgü ormancılık çalışmaları kapsamında çığır açan bilimsel çalışmalarının yapılması ve üretilen terimlerin çalışmada kullanılması terimlerin yaşamasını ve kabul görmesini sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Teşcir, Gençleştirme, Ağaçlandırma, Terim, Ormancılık.

THE PROBLEM OF TERMİNOLOGICAL INADEQUACY IN FORESTRY DISCOURSE: THE CASE OF THE TERM "TEŞCİR"

Abstract

In this study, the issue of the lack of Turkish term production in forestry—examined through the concept of teşcir—is addressed. Technical forestry education in the Ottoman Empire began under the leadership of French experts. After their departure, some intellectuals attempted to find Turkish equivalents for French terminology. However, with the subsequent involvement of forestry professionals of German origin, German terms came to the fore. In some cases, rather than producing new terminology specific to forestry, existing terms were used across different fields. For example, teşcir came to encompass a wide range of practices, including regeneration, afforestation, and coppice management. Similar cases can be found with other forestry terms as well. Despite various efforts to produce Turkish terminology and to establish terminological unity within the profession, these initiatives were not fully successful, and replacing foreign terms proved difficult. At times, terminology itself became a point of contention among forestry professionals. The energy exhausted during these disputes ultimately facilitated the entry of English forestry terms into the field. Within the scope of Saatçioğlu's pioneering, nationally oriented scientific contributions to Turkish forestry, the continued use of the terms he introduced will support their survival and acceptance.

Keywords: Teşcir, Regeneration, Forestation, Term, Forestry.

Geliş Tarihi: 9 Eylül 2025, Düzeltme Tarihi: 21 Kasım 2025, Kabul Tarihi: 28 Kasım 2025

1. Giriş

Osmanlı'da teknik ormancılık eğitimi 1858 yılında Fransız uzmanların öncülüğünde başlamıştır. Mektepte dersler Fransızca yapılacağından dolayı ilk öğrenciler Tercüme Odasından seçilmiştir (Nizamoğlu, 2024: 123). Eğitimlerde o güne kadar bilinmeyen birçok mesleki terim Fransızca verilmiştir (Fırat, 1959:1). Fransız uzmanlar yaklaşık 20 yıl görev yaptıktan sonra 1877-1878 Osmanlı-Rus Savaşı ile ülkelerine dönmüştür (Keskin, 2005:33). Bu uzmanlar Osmanlı ormancılığına önemli sayıda Fransızca ormancılık terimi bırakmıştır. Yerlerine gelen Osmanlı ormancılar, Fransızca terimlerini çoğunlukla ilim dünyasının aşina olduğu Arapça ve Farsça tamlamalı terimlerle açıklamaya çalışmıştır. İlerleyen süreçte Avusturyalı ve Alman ormancıların görev almasıyla Almanca terimleri de ormancılık diline girmiştir (Anonim, 1918). Bir kısım bilim insanı ise yabancı dillerinden alınan terimleri sorun etmemiştir. Bunu hayatın doğal akışı içerisinde görmüş ve olduğu gibi alınmasından yana tavır göstermiştir. Bu durum karışık ve düzensiz bir ormancılık dilinin ortaya çıkmasına sebep olmuştur. Ayrıca ihtiyaç halinde terim türetmek veya karşılık bulmak yerine mevcut terimlerle konu açıklanmış ve bunlara çok fazla anlam yüklenmiştir. Temel ormancılık terimlerinden teşcir buna en iyi örnektir. Teşcir, Arapça kökenli olup "şcr" (ش ج ر) kökünden gelmektedir. Sözlük anlamı bir yeri ağaçlandırmak, ağaçları çoğaltmak, ağaçlarla doldurmak olsa da Türk ormancılık kaynaklarında anlamı daha geniştir.

Terimlerin anlamları dar ve sınırlı olması gerekirken teşcir teriminin farklı anlamlar içermesi araştırılması gereken önemli bir konudur. Zira terimlerin kavram sınırları bilinmediği takdirde konunun yanlış anlaşılması veya eksik aktarılması söz konusudur. Ayrıca anlamları kapalı kalmış veya değişme uğramış terimlerin de bilinmesi önemlidir. Geçmişten günümüze kullanılan ormancılık terimlerinin hangi evreleri geçirmiştir sorusu araştırılması gereken bir konudur. Aksi takdirde geçmişle gelecek arasında mesleki bir bağ kurulamayacaktır.

Bu çalışmada, "teşcir" terimine yüklenen anlamlar ile Türk ormancılık tarihindeki terim yetersizliği ve terim üretilememesi sorunu arşiv kayıtları, rapor ve özgün belge ve telif eserler ışığında incelenmiş ve dönemindeki teknik karşılığı tespit edilmeye çalışılmıştır.

2. Yöntem

Bu çalışma kapsamında öncelikle Türkçe terim üretme ve kullanma ile ilgili telif eserler incelenmiştir. Ardından İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Orman Fakültesi kütüphanesinde bulunan Osmanlı Türkçesi ile yazılmış öğrenci Talat[1] (ty) ve Yusuf Kenan (1903) isimli öğrencilerin ders defterleri taranmış ve teşcir bölümleri okunmuştur. Bununla birlikte kütüphanede bulunan Orman Genel Müdürlüğü Teknik Haberler Bülteni, Orman ve Av ile Orman Mühendisliği dergilerinin tüm sayıları taranmış ve konuyla ilgili makaleler incelenmiştir.

Çalışma kapsamında kullanılan Osmanlı Türkçesiyle yazılmış tüm belgelerin günümüz Türkçesine çevrilmesi ve sadeleştirilmesi tarafımızdan yapılmıştır. Ardından teşcir teriminin geçtiği belge ve eserler çalışma kapsamında incelenip yorumlanmıştır.

3. Bulgular ve Tartışma

3.1. Teşcir teriminin anlamı ve kullanım alanları

Türkiye'de teknik ormancılığın başladığı ilk dönemlerinde ağaçlandırma, fidan dikim, tohum ekimi gibi konulardan bahsediliyorsa ağırlıklı olarak bu ihtiyaçlar ormanlık saha için söz konusu olmuştur. Daha açık bir ifade ile teknik ormancılıkta ekolojik şartlar, toprak hazırlığı, bakım, koruma, maliyet vb. sorunları nedeniyle orman dışı yerler için herhangi bir faaliyet planlanmamıştır (Talat, ty).

Hoca Ali Rıza Efendi, "Ormancı Cüzdanı" isimli eserinde yeniden orman yetiştirmeyi gars (dikim) terimi ile vermiştir. Doğal gençleştirme ile yapılırsa gars-ı tabi', yapay gençleştirme ile olursa gars-ı suni terimleriyle açıklamıştır (Ali Rıza, 1884:71). Doğal gençleştirmede dikim söz konusu olmadığı halde garsın kullanılması düşündürücüdür. Orman içerisinde muhtelif yerlerdeki fidanların toprağıyla birlikte gençleştirme alanına taşınması mı kastedilmiş veya terim yetersizliği nedeniyle eksik çeviri mi yapılmış mevcut metinden tam anlamak mümkün olmamıştır.

Orman dışı sahaların da ağaçlandırılması gündeme gelince boş dağların ağaçlandırılması için teşcir-i cibal terimi kullanılmıştır. Böylece ormanların gençleş-

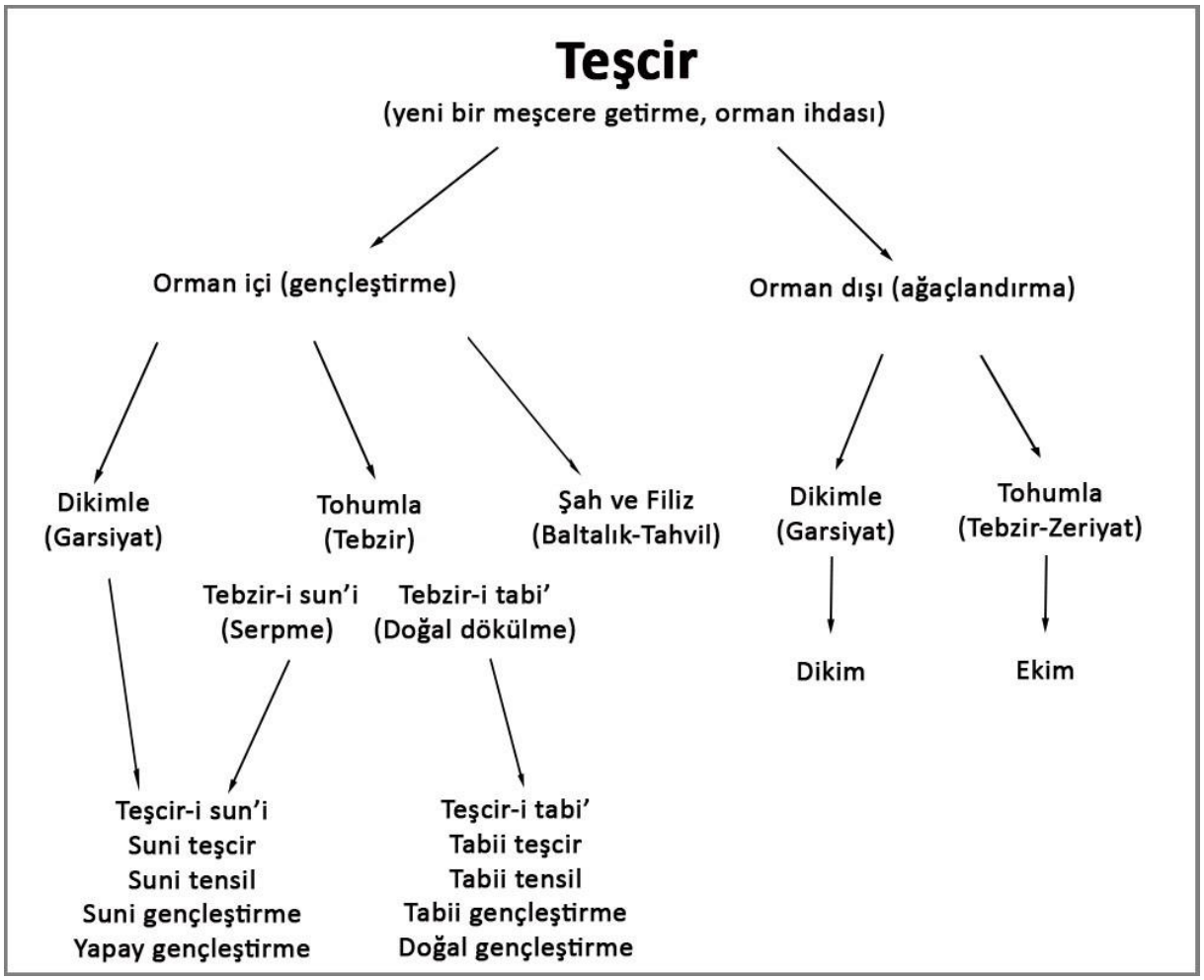
[1] Talat (Bayrakçı) Orman ve Maadin Mektebinden 1889 yılında mezun olmuştur. Defter üzerinde herhangi bir tarih bulunmamakla birlikte, meslek derslerinin müfredat yapısı dikkate alındığında metnin 1887–1889 yılları arasında kaleme alındığı anlaşılmaktadır.

tirilmesinin yanında orman dışı ağaçlandırmalar da teşcir terimiyle izah edilmiştir. Tek fark mevcut terime cibal eklenerek türetme yapılmıştır. 1930'lı yıllardan sonra orman dışı sahalardaki çalışmalara "ağaçlama", "ormanlama" ve "ağaçlandırma" gibi terimlerle ifade edilmiştir.

Hendek Orman Ameliyat Mektebinin Teşcir dersi muallimi Neşet Bey (ty: 1), teşciri: "yeni bir meşcere getirme veya yeni bir orman ihdası" olarak tarif etmektedir. Bunu Teşcir-i tabii (doğal gençleştirme), Teşcir-i sun'i (yapay gençleştirme), Şah ve filizlerle teşcir olarak üç yöntemle anlatmıştır. Neşet Bey (1923:1) Orman Mektebi Alisinde verdiği derste ise teşciri açıklarken yeni orman yetiştirmek olarak yazdırmıştır. Önceden anlattığı üç yönteme bir yöntem daha ekleyerek üç yöntemin birlikte kullanıldığı ihtilat (karışık) yönteminden bahsetmektedir. Yöntemleri ise Usul-ı tabi' ile teşcir, Usul-ı sun'i ile teşcir, Usul-ı şah ve filizler ile teşcir ve Usul-ı ihtilat ile teşcir şeklinde vermiştir.

Neşet Bey (1927:4) ders notlarını "Teşcir-i Sun'i" isimli kitap haline getirdikten sonra "orman ya tabii veyahut suni suret ile yetiştirilir" demiştir. Orman içi veya orman dışı ayrımı yapmadan orman yetiştirmek, tür değişikliği yapmak ye mevcut meşcereye yeni bir tür katarak karışık orman oluşturmayı teşcir-i suni olarak tarif etmiştir. Bunun da ekim veya dikimle yapılabileceğini söylemiştir.

Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne geçiş sürecinde gençleştirme konularının ayrıntı anlatımda tebzir (tohum atma-serpme), tebzir-i sun'i (elle tohum atma), tebzir-i tabi' (doğal tohum dökümü), tebezzür (tohumlama), zeriyat (tohum ekimi), gars (dikim), tensil (yeni nesil getirme, nesillendirme) ve teceddüd (yenileme) terimleri kullanılmıştır (Talat, ty; Yusuf Kenan, 1903; Neşet, ty; Neşet, 1927). Bu bağlamda teşcir terimin anlamları ve geçirdiği değişimler aşağıdaki gibidir (Şekil 1).

Şekil 1. Teşcir'in Anlamları ve Geçirdiği Değişimler.

Esat Muhlis Oksal (1937:1) "Teşciri Sun'i" isimli ders notunda teşciri "ağaçlama" olarak tarif etmiştir. Bu kapsamda meşcere tesisinin tabii ve suni tensili usulle yapılacağını bildirmiştir. Bu terimlerin hemen yanına Almanca karşılıklarını yazmıştır.

Ülke şartlarını göz önünde bulundurarak Türkiye'ye özgü silvikültür çalışmalarını başlatan Saatçioğlu (1946:1) "Suni Orman Gençleşdirmesi ve Ağaçlandırma Tekniği" isimli kitabında "teşcir" yerine "meşcere kurma" terimini tercih etmiştir. Buna gerekçe olarak gençleştirmenin orman toprağında, ağaçlandırmanın ise boş sahalarda yapılan meşcere kurması olduğunu ileri sürmüştür. Saatçioğlu'nun bu eserinde sonra gerek gençleştirme gerekse ağaçlandırma için teşcir terimini kullanılmamıştır.

3.2. Terim sorununa çözüm arayışları

Ormancılıkta fidanlık, koru ve baltalık terimleri de teşcir gibi farklı anlamları üzerinde taşımaktadır. Halbuki terimlerin en başta gelen özelliği bir bilimsel kavrama tek karşılığın bulunmasıdır (Zülfikar, 2011:20). Bilimsel tarife göre tohum kökenli, belirli çapı ve yüksekliği olan ormanlara koru, sürgünden yetişmiş ve pek boylanmamışlara baltalık denir. Fransız uzmanlar eğitimlerde koru için kendi dillerindeki "futaie" ve baltalık için de "tailles" terimini kullanmıştır. Osmanlı ormancılar yeni bir terim üretmek yerine bir dönem bu iki teriminin Fransızca okunuşunu (futaie= (فوته) fute, tailles= (طایی) tayi) Türkçe yazarak kullanmıştır (Kılıç, 2025;154-159). Fransızca karşılıkları kalıcı olmayınca tekrardan koru ve baltalık kullanılmaya başlanmıştır.

Ancak bu durum başka bir karışıklığa neden olmuştur. Halk arasında "koru" belirli bir kişi, kurum veya kuruluşlar tarafından korunmuş boylu ağaçların bulunduğu orman ; "baltalık" ise köylülerin yakacak ihtiyaçlarını karşılaması için ayrılan yerler olarak bilindiğinden 1917 yılında amenajmanla ilgili kanun hazırlığı sırasında yanlış anlamaya yol açmıştır. Bu nedenle dönemin bakanı meclis kürsüsünde konuyu ayrıntılı bir şekilde açıklamak zorunda kalmıştır (Kılıç, 2020: 88).

Sevgi (2023: 13) terimin birden fazla anlam içerecek şekilde kullanılması anlam zenginliği olarak değil meslek mensuplarının terim üretemediğinin bir işareti olarak görmektedir. Fazlıoğlu (2020: 177-178) bunu soyutlama/kavramsallaştırma yetisinin zayıflığına bağlayıp ad verme ürkekliği, hatta korkaklığı olarak tarif etmektedir.

Terminoloji meselesi uzmanlar arasında gündemini hep korumuştur. Ancak sorunun çözümü için ortak bir karar alınamamıştır. Receb (1928: 18) ormancılık terim sözlüğü hazırlamak için erken olabileceğini ancak uzmanlarının kendi branşlarında bir an önce Türkçe terim üretmesi gerektiğini ifade etmiştir. Özellikle Almanca ormancılık terimleri esas alınarak Türkçe karşılıklarının çıkarılmasının uygun olacağını belirtmiştir. Ertesi sene Mazhar (1929: 3-6) yaklaşık 100 amenajman terimini Türkçeye çevirmiştir. Ancak bunlar müstakil terimden ziyade açıklama niteliği taşıyan 3-4 kelimelik söz dizimleridir. Örneğin Fransızca kökenli "amenajman" yerine Almanca "Forsteinrichtung" terimi esas alınmış ve "orman idaresini tanzim etmek- orman ameneje etmek" şeklinde çevrilmiştir. Amenajmanın tek başına tanzim etmek, düzenlemek manasında olduğu için başına mutlaka Forst (orman) gelmesi gerektiğini savunmuştur (Mazhar, 1929: 3-6).

Orman, veteriner ve ziraat alanlarında Türkçe terimlerin hazırlanması için Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörü başkanlığında 1943 yılında komisyon kurulmuştur. Ormancılık terimlerinin derlenmesini Ali Kemal Yiğitoğlu üstlenmiştir. Terimlerin yazılacağı fişler hazırlanarak Orman Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatına, Orman Fakültesine, Bursa Orman Mektebine ve Bolu Orman Mektebine gönderilmiştir (Anonim, 1943).

Orman Fakültesi yönetimi 1961 sonlarında halk nezdinde konuşulan ormancılık terimlerini derleme çalışması yapmıştır. Toplanan terimler ön baskı yapılarak incelenmek üzere tekrardan ormancı meslektaşlara gönderilmiştir. Tüm çabalara rağmen bu çalışma yayına dönüşememiş ancak yeni çalışmalara ufuk açmıştır (Sevgi, 2023: 25). Selçuk (1967: 155-175) mesleki çalışmalarda ortak bir dil ve anlayış geliştirmek için mevcut silvikültür terimlerinin anlamlarını çıkarmıştır. Orman Mühendisleri Odası yayın organı Orman Mühendisliği dergisinde Anıl (1974: 1977a; 1977b, 1978a; 1978b), Kuvaki (1977), Özkan (1979) ve Eler (1979) Türkçe ormancılık terimi üretmek konusunda görüşlerini beyan etmişlerdir. Kuvaki çalışma arkadaşlarıyla birlikte 100 civarında terim önermiştir. Bu yazarların hepsinin orman mühendisi olması ve konuyu sahiplenmesi önemlidir. Sakman (1976) ise terim üretiminde, seçilen kelimenin kavram ve görev açısından işi veya nesneyi doğru bir şekilde temsil etmesini istemiştir. Bunun için kavram başlıkları belirlenerek, sınıflandırılmış başlıklara göre değerlendirme yapılarak terim üretilmesini tavsiye etmiştir. 1970'lı yıllardaki siyasi kutuplaşmalar dil ve terim konusunda fikir ayrılıklarına neden olmuştur. Bu çekişmeler İngilizce terimlerin sessiz sedasız ormancılık mesleğine girmesini kolaylaştırmıştır.

İÜC Orman Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Orhan Sevgi, uzmanlık alanına bağlı olarak Türkçe terim hassasiyetini somutlaştıran çalışmalar yapmıştır. Sevgi, 2013 yılında Avrasya Terim Dergisi'ni bilimsel yayın organı olarak faaliyete geçirmiştir. TÜBİTAK

kapsamında 2016 yılında "Doğa ve Mühendislik Bilimlerinde Terim Çalışmaları-Terimleme" başlığıyla yapılan lisansüstü düzeyinde terim üretme çalışması gerçekleştirmiştir (Sevgi, 2023). Ayrıca 2018-2019 yıllarından itibaren *Ormancılık Terminolojisi* ismiyle bulunduğu fakültede ders vermektedir. Türkiye Cumhuriyeti'nin 100. Yılı kapsamında "*Ormancılık Terimbilimi*" isimli eser hazırlamıştır (Kalafat, 2023: 135).

Mesleki konuların daha iyi anlaşılması için kavramların iyi bilinmesi gerekmektedir (Genç, 2001). Bulgulardan anlaşılacağı üzere teşcir terimi erken dönemde orman içinde "yeni bir orman kurmak" veya "yeni bir orman getirmek" anlamında kullanılmıştır. İlk dönemler orman içindeki gençleştirmeyi ve sürgün kontrolü ile koruya tahvili ifade ederken ilerleyen süreçte orman dışı alanların ağaçlandırılması için de kullanılmış ve anlamı güncellenmiştir. Ayrıca orman teşkilatı bütçede harcama kalemlerini oluşturmak amacıyla uluslararası kavramların dışında gençleştirme çalışmalarına farklı anlamlar yüklemiştir (Boydak ve Çalışkan, 2014: 30).

Teşcir kavramının çok amaçlı kullanılmasının bir sebebi de aynı kökten türetilmiş şecer (ağaç), eşcar (ağaçlar), meşcere (ağaçlık), meşacir (ağaçlık yerler), şüceyre (ağaççık, çalı), şüceyrat (ağaççıklar, çalılıklar), teşcirat (ağaçlandırmalar), teşeccür (ağaçlanma) gibi terimlerin ormancılık literatürde yer almasıdır (Kılıç ve Yılmaz, 2019). Bu kelimler yapılan işi veya safahatı tarif etmekten ziyade daha çok nesneleri isimlendirmektedir.

Avrupa dillerinde ise mekan ve zamana göre yapılan işlerin isimlendirmesi farklı olabilmektedir. Örneğin orman içinde ve orman dışındaki ağaçlandırmalar ayrı ayrı isimlendirilmiştir (Ürgenç, 1998: 21). Ayrıca ağaçlandırmanın genel ve üst bir kavramı da vardır (Çizelge 1). Bu şekilde isimlendirme yapılması işin tarifi ile kalıcı ve anlaşılır olması açısından önemlidir.

Çizelge 1. Teşcir Teriminin Diğer Dillerle Karşılaştırılmasını Gösteren Açıklama.

İngilizce	**Almanca**	**Fransızca**	**Osmanlı Türkçesi**	**Günümüz Türkçesi**	**Açıklama**
Reforestation	Wiederaufforstung	Reboisement	Teşcir	Orman içi ağaçlandırma	Daha önce orman olan alanların yeniden ağaçlandırılması
Afforestation	Aufforstung	Boisement de terres non boisées	Teşcir veya Teşcir-i Cibal	Orman dışı ağaçlandırma	Hiç orman olmayan alanlara ilk kez ağaç dikilmesi
Forestation	Bewaldung Verwaldung	Boisement	Teşcir	Ağaçlandırma	Genel olarak orman oluşturma süreci; coğrafi veya ekolojik anlamda kullanılır

Eserlerinde Türkçe kullanımı konusunda titiz olan Hoca Ali Rıza Efendi, bazı terimlerin yerleşmesi sonucunda aynı kararlığı sürdürememiştir. Kitap haline getirilen amenajman ders notunun giriş kısmında bu konuyu tartışmıştır (Kılıç, 2020). Bazı kimselerin amenajman yerine usul-ı irade'i fenniyesi, imalat, işletme, usul-ı münavebe gibi ifadelerin kullanıldığını bahisle bunların hiçbirisinin amenajmanı karşılamadığını belirtmiştir. Devamında:

"*Lisanımızda bazılarının mukabilleri bulunmamasından bazılarının da mukabillerini araştırmaya lüzum görülmemesinden polis, jandarma, manifesto, otomobil, telgraf, telefon ve emsali gibi yüzlerce ecnebi kelime istimal kılınmakta ve herkes bu kelimelerden maksudu manayı derhal anlamakta olduklarına göre tam mukabili Istılahı encümence veya ulemayı lisanınca vaz veya ihdas olununcaya değin aynen amenejman kelimesinin kullanılmasını....*" şeklinde açıklama yapmıştır (Ali Rıza, 1917).

Bilim ile terim arasında yoğun bir ilişki bulunmaktadır, bilimdeki yenilikler aynı zamanda yeni terimlerin oluşmasına imkanı vermektedir (Sevgi, 2023:1). Saatçioğlu'nun gündeme getirdiği Türkiye'ye özgü silvikültür ideali eğitim ve tatbikatlarla belirli bir seviyeye ulaşmıştır (Kılıç, 2025). Bu kapsamda başta silvikültür olmak üzere Türkiye'ye özgü ormancılık çalışmalarının terimleri de düşünülmelidir. Bulunacak terimler tereddütte yer vermeden sadece o işi çağrıştırmalıdır.

4.Sonuç

Geçmişte kullanılan ormancılık terim ve kavramları bilinmediği takdirde önceki çalışmalarla bağ kurmak bir hayli zorlaşmaktadır. Takdir edilir ki meslek mensupları çalışma konularıyla alakalı iletişimi terimlerle

sağlarlar. Bu sebeple meslek dili tereddüde yer bırakmadan açık ve anlaşılır olmalıdır. Osmanlı Dönemi'nde ormancılık eğitimi sınırlı imkanlarla başlamıştır. Teknik ormancılık eğitimin Osmanlı'da bir ilk olması nedeniyle terim konusunda olması gereken titizlik gösterilememiştir. Başlangıçta sınırlı dönemde bir hayli Fransızca terim kullanılmıştır. Sonra bunların Arapça karşılıkları bulunmaya çalışılmıştır. Ardından Alman ormancıların etkisiyle terim konusu daha da karışık hale gelmiştir. Uzmanların ormancılık terimleri hakkında mutabık kalmaması terimlerde istikrar sağlanmasını gecikmesine sebep olmuştur. Bu süreçte yabancı terimlere müdahale edilmeden olduğu gibi kalmasını isteyenler çıkmıştır. Buna karşın Türkçe terim üretmek isteyenler de çabalarından vazgeçmemiştir. Ormancılık tekniği Fransa ve Almanya'dan örnek alındığı için sürekli onların terimlerine karşılık bulmak meslek mensuplarını yormuştur. Hoca Ali Rıza Efendi örneğinde olduğu gibi bir müddet sonra oturmuş kelimelerden vazgeçilmek istenmemiştir.

Bununla birlikte her meslekte olduğu gibi ormancılıkta da terim konusunda çatışma yaşanmıştır. Eski oturmuş Arapça kökenli terimlere Türkçe karşılık bulmak isteyenler ile tadil edilmesi gerektiği halde eskileri ısrarla muhafaza etmek isteyenler arasında anlaşmazlık yaşanmıştır. Çekişmelerin bir işe yaramadığı gibi, enerjisi düşen tarafların farkında olmadığı bu süreçte birçok yeni yabancı terim de ormancılığa girmiştir. Üretilmiş bilimi takip edenlerin dil bilinci zayıfladığından yabancı terimlerin etkisinde kalması kaçınılmazdır. Yabancı terimlerin yerine Türkçe karşılık bulmak zaman meselesinden daha ziyade yöntem meselesi olup Türkiye'ye özgü ormancılık çalışmalarında üretilen Türkçe terimler kullanarak terimlerin yaşamasını sağlamak gerekmektedir.

Kaynaklar

Akıncı, M.Y., 1970. Orman Sınırlandırılmasında Fiili Durum. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 9(9): 6-10.

Ali Rıza., 1884. *Ormancı Cüzdanı*. İstanbul: Mihran Matbaası.

Ali Rıza., 1917. *Amenajman*. Dersaadet: Kanaat Matbaası.

Anıl, Y., 1974. Ormancının Dili. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 13(8): 26-28.

Anıl, Y., 1977a. Ormancılık Terimlerini Türkçeleştirme Denemesi. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 14 (10): 35-39.

Anıl, Y., 1977b. Ormancılık Terimlerini Türkçeleştirme Denemesi II. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 14 (11): 35-36.

Anıl, Y., 1978a. "Meşcere" değil "Bük". *Orman Mühendisliği Dergisi*, 15 (2): 49-51.

Anıl, Y., 1978b. Kung- Fu ve Ormancılık Terimleri. *Orman Mühendisleri Dergisi*, 15 (6): 49-51.

Anonim. (1918). *Adapazarı Devlet Ormanlarının Hendek Nâhiyesi İdâre Mıntıkasına Ait Amenajman Lâyiha-i Fenniyesidir*. Dersaadet Hilâl Matbaası, Bâbıâlî karşısında 1334.

Anonim. (1943). Ormancılık Terimleri. *Orman ve Av Dergisi*, 15(2): 58.

Boydak, M., Çalışkan, S., 2014. *Ağaçlandırma*. Ankara: OGEM-VAK Yayınları.

Eler, U., 1979. Dil Sorunu. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 16(1): 36-38.

Fazlıoğlu, İ., 2020. *Kendini Bulmak*. İstanbul Ketebe Yayınlar: 243, ISBN: 9786257014342, 224 Sayfa, İstanbul.

Fırat, F., 1959. İlmi Terimleri Kullanmakta Dikkatli Olalım. *Yeşil Ufuk Dergisi*, 1(10): 3-4.

Kalafat, Ş., 2023. Meslek Dili Oluşturmada Bir Örnek Kitap: Ormancılık Terimbilimi. *Avrasya Terim Dergisi*, 11(3): 135-138.

Keskin, Ö., 2005. Orman ve Ma'adin Nezareti'nin Kuruluşu ve Faaliyetleri. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman: Ali İhsan Gencer, 248 sayfa, İstanbul.

Kılıç, E., 2020. *Osmanlı Ormancılığının Zor Yılları*. OGEM-Vak Yayınları, ISBN: 97860580000506, 138 Sayfa, Ankara.

Kılıç, E., 2025. Osmanlı'dan Türkiye Cumhuriyeti'ne Silvikültür Tarihi (1840-1963). Bursa Teknik Üniversitesi Lisansüstü Enstitüsü, Orman Mühendisliği Anabilim Dalı, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Danışman: Mustafa Yılmaz, 200 sayfa, Bursa.

Kılıç, E., Yılmaz, M., 2019. Osmanlı Döneminde Yayınlanan Ormancılıkla İlgili İlk Eserlerde Geçen Bazı Terimler ve Önemi. *Avrasya Terim Dergisi*, 7 (1): 10-17.

Genç, M., 2001. O*rman Bakımı (Asli Orman Ağacı Türlerimizin Saf ve Karışık Meşcerelerinin Bakımı)*. SDÜ Orman Fakültesi Yayınları Nu: 14, ISBN: 9757929301, 216 Sayfa, Isparta.

Kuvaki, N., 1977. Ormancılık Terim ve Sözcükleri İçin Yeni Öneriler. *Orman Mühendisliği Dergisi*, 14 (12): 45-47.

Mazhar. M., 1929. Orman Istılahları. *Orman ve Av Dergisi*, 20: 3-6.

Neşet., 1923. *Teşcir-i Sun'i*. İÜC Orman Fakültesi Kütüphanesi, Nr. OX2.

Neşet. 1927. *Teşcir-i Sun'i*. İstanbul: Orman Mekteb-i Alisi Neşriyatı.

Neşet., ty. *Ormancılıkta Teşcir*. İÜC Orman Fakültesi Kütüphanesi, OFK2029.

Nizamoğlu, A., 2024. *Osmanlı'da Orman İdaresi ve Ormancılık Politikaları (1840-1918)*. Akademisyen Kitabevi, ISBN: 9786253999131, 410 Sayfa, Ankara.

Oksal, E. M., 1937. *Teşciri Sun'i. YZE Orman Fakültesi Roto Baskı*. İÜC Orman Fakültesi Kütüphanesi, Nr.4214/2.

Özkan, H., 1979, Ormancılık Terimlerinin Türkçeleşmesini Dilerken, *Orman Mühendisliği Dergisi*, 15 (6): 52-54.

Receb., 1928. Ormancılık Istılah ve Tabirleri. *Orman ve Av Dergisi*, S.5: 18-19.

Saatçioğlu, F., *1946. Sun'i Orman Gençleşdirmesi ve Ağaçlandırma Tekniği*. İstanbul: Hüsnü Tabiat Basımevi.

Sakman, E., 1976. Ormancılık ve İlgili Bilimler Terimleri. *Orman ve Av Dergisi*, 48 (1): 8-12.

Selçuk, H. 1967. Silvikültürel Terimler Anlamları. *Teknik Haberler Bülteni*, 6(23):155-175.

Sevgi, O., 2023. *Ormancılık Terimbilimi*. İstanbul Üniversitesi-Cerrahpaşa Yayınevi Nu: 13, E-ISBN: 978-605-7880-27-7, 148 Sayfa, İstanbul..

Ürgenç, S., 1998. *Ağaçlandırma Tekniği*. İ.Ü Rektörlüğü yayın Nu: 3994; Orman Fakültesi Yayın Nu: 441, 600 Sayfa, İstanbul:

Zülfikar, H., 2011. *Terim Sorunları ve Terim Yapma Yolları*. Türk Dil Kurumu Yayınları:569, ISBN: 975-16-0398-6, 213 sayfa.